دورنما

حریت دیلی نیوز
ترکیه

رجب طیب اردوغان، مشاور سابق خود، ابراهیم کالین را به عنوان رئیس جدید دستگاه امنیتی ترکیه انتخاب کرد. او که تحصیلکرده دانشگاه جورج واشنگتن در رشته مطالعات اسلامی است، در طول یک سال گذشته نقش فعالی در جنگ اوکراین داشته است و عامل اصلی نشاندن دو طرف سر میز مذاکراتی بوده که باعث از سر گرفته شدن صادرات گندم از اوکراین شده است.

الاخبار
لبنان

نشست گروه موسوم به دوستان بریکس شامل کشورهای روسیه، چین، برزیل، هند و آفریقای جنوبی که ابتدای ماه جاری میلادی در کیپ تاون به همراه ۱۲ کشور دیگر از جمله ایران، عربستان و قزاقستان برگزار شد، یک خروجی بسیار مهم داشت. شرکت‌کنندگان در این نشست، با اشاره به اینکه باید توازن جهانی بین کشورهای غنی شمال و کشورهای فقیر جنوب وجود داشته باشد، خواهان پایان سلطه دلار بر جهان شدند.

لاوانگاردیا
اسپانیا

جدیدترین نظرسنجی که در مرکز روابط خارجی اروپا انجام شده، نشان می‌دهد، اغلب اروپایی‌ها معتقدند، قاره سبز باید روابط خوبی با چین داشته باشد و در رقابتی که بین پکن و واشنگتن برای برتری جهانی در قرن جدید وجود دارد، دخالت نکند و جانب هیچ کدام از آنها را نگیرد. آنها دلیل این اعتقاد خود را اقتصاد عنوان کرده و گفته‌اند که اولویت نخست جهان امروز روابط اقتصادی است و چین نیز حرف اول را در اقتصاد می‌زند.

لو ژورنال دو کبک
کانادا

آتش‌سوزی‌هایی که این روزها در جنگل‌های کانادا رخ داده و مسئولان هنوز موفق به مهار آن نشده‌اند، باعث شده است، هوای مناطقی مانند کبک، تبدیل به جهنم شده و افق دید به خاطر غباری که در هوا وجود دارد، بشدت کاهش پیدا کند. با این حال به نظر می‌رسد دولت توان لازم برای یاری رساندن ندارد و به همین دلیل مردم به طور خودجوش داوطلب کمک‌رسانی شده‌اند.

اخبار

سودان: شورشیان، سفارتخانه‌ها را سرقت کردند

وزارت خارجه سودان در بیانیه‌ای خبر داد، نیروهای پشتیبانی سریع این کشور به سفارتخانه‌های چین و فلسطین و منزل سفیر عمان در این کشور حمله کردند. به گزارش اسپوتنیک، در این بیانیه آمده است: «این اقدام نقض آشکار قوانین و آداب و رسوم بین‌المللی مربوط به حرمت و حفاظت از مقر و اموال نمایندگی‌های دیپلماتیک است.» این بیانیه مدعی شده است: «شبه نظامیان شورشی موفق شدند تعدادی از خودروهای دیپلمات‌ها را از سفارت چین به سرقت ببرند. آنها همچنین برای چهارمین بار به منزل سفیر عمان یورش برده و برخی کالاها را به سرقت بردند.»

چراغ سبز سوئد به ترکیه

دیوان عالی سوئد به استرداد یکی از حامیان حزب کارگران کردستان ترکیه (پ.ک.ک) که آنکارا آن را سازمان تروریستی می‌داند، چراغ سبز نشان داد. به گزارش اسپوتنیک به نقل از روزنامه سوئدی آفتونبلادت، مرد ۳۵ ساله‌ای از حامیان پ.ک.ک که در اوت ۲۰۲۲ و به درخواست دفتر دادستان کل آدانای ترکیه دستگیر شد، احتمال دارد بزودی به آنکارا تحویل داده شود. لازم به ذکر است آنکارا از تأیید عضویت سوئد در ناتو سرباز می‌زند و خواستار استرداد کردهایی است که به آنها پناهندگی داده است.

مبارزه ۱۰۰ سازمان امریکایی با آپارتاید تل آویو

۱۰۰ سازمان امریکایی طرحی موسوم به «جوامع عاری از آپارتاید» را با هدف توقف حمایت کشورشان از آپارتاید رژیم صهیونیستی کلید زدند. به گزارش شهاب نیوز، این سازمان‌ها در بیانیه این کمپین که دیروز در سایت آن منتشر شد، اعلام کردند که این طرح با هدف آغاز جنبشی در امریکای شمالی برای توقف آپارتاید رژیم صهیونیستی کلید خورد و از جنبش ضد آپارتایدی الهام گرفته شده که به آپارتاید در آفریقای جنوبی پایان داد.

عیسی قاسم: بحرین بی‌دین نیست

رهبر شیعیان بحرین تأکید کرد که بحرین همانند امریکا و اسرائیل بی‌دین نیست و دین آن اسلام است. به گزارش سایت العهد، آیت‌الله عیسی قاسم، رهبر معنوی شیعیان بحرین با انتشار توئیتی تأکید کرد: سیاسیون در بحرین -اگر نمی‌دانند- بدانند که بحرین سرزمین و ملتی بی‌دین نیست و مثل امریکا و اسرائیلِ نامشروع نیست و دین آن اسلام است. وی در ادامه نیز نوشت، پایه‌ها و روبنای اسلام کاملاً مشخص هستند و بحرین همواره برای ثباتش به رعایت دین و مردمش به رعایت حقوقشان نیاز دارند.

شرق اروپا در محاصره بحران‌های محیط زیستی

در پی تخریب سد نوا کاخوفکا، حدود ۴۲ هزار نفر در دو سوی رودخانه دنیپرو در خطر سیل قرار گرفته‌اند که منجر به اعلام وضعیت اضطراری در خرسون شده است. گاردین نوشت، ولادیمیر سالدو، فرماندار روس منطقه خرسون مدعی است پس از انفجار سد، سطح مخزن آن در منطقه انرودار بیش از ۳/۵ متر کاهش یافته است. از نقطه نظر نظامی، وضعیت عملیاتی تاکتیکی پس از انهدام سد توسط نیروهای مسلح اوکراین به نفع روسیه توسعه یافته است.

مارتین گریفیث، رئیس امدادرسانی سازمان ملل نیز گفت: «شکستن سد عواقب سنگین و گسترده‌ای برای هزاران نفر در جنوب اوکراین دارد. عمق این فاجعه چند روز آینده مشخص خواهد شد.» این در حالی است که هم اوکراین و هم روسیه هر یک دیگری را مسئول تخریب این سد می‌دانند. همزمان با این بحران اسپوتنیک به نقل از وزارت دفاع روسیه نوشت یک گروه خرابکار اوکراینی، خط لوله آمونیاک تولیاتی- اودسا را در منطقه خارکیف منفجر کرده‌اند که به کشته شدن شماری از غیرنظامیان منجر شده است.

این وزارتخانه با تروریستی خواندن این حمله تأکید کرد بقایای آمونیاک از طریق بخش‌های آسیب دیده خط لوله از خاک اوکراین تخلیه می‌شود. این انفجار هیچ تلفاتی در میان سربازان روسی نداشته است. با این حال انفجار این لوله نگرانی‌ها از بروز یک فاجعه زیست‌محیطی دیگر در این کشور را بالا برده است.

حمایت حزب‌الله و امل از ریاست جمهوری فرنجیه در لبنان

با آغاز مذاکرات حزب‌الله و جنبش امل برای مقابله با تلاش برخی گروه‌ها برای حذف نامزدی سلیمان فرنجیه در پست ریاست جمهوری انتظار می‌رود، بحران انتخاب رئیس جمهور لبنان به سوی گره گشایی برود. روزنامه الاخبار نوشت؛ پس از آنکه نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان خواهان جلسه انتخاب رئیس جمهور شد جلسات هماهنگی حزب‌الله و جنبش امل آغاز شده که به نظر می‌رسد مهمترین بخش آن حمایت از سلیمان فرنجیه باشد. این اقدام پس از آن صورت گرفت که جریان ملی آزاد و گروه‌های اپوزیسیون برای نامزدی جهاد ازعور، وزیر سابق لبنانی به توافق رسیدند و درصدد هستند حزب‌الله را یا از حمایت فرنجیه عقب بکشانند یا به سمت توافق برای نامزد سومی بروند.

در همین حال سایت النشره نوشت، شیخ نعیم قاسم، معاون دبیر کل حزب‌الله لبنان گفت: «هیچ طرفی به تنهایی قادر به پیروزی و به چالش کشیدن طرف‌های دیگر نیست و نمی‌تواند به این شیوه نامزدش را برای ریاست جمهوری تحمیل کند. بنابراین از گفت‌وگو نترسید چراکه در نهایت هر دو متقاعد خواهیم شد.» همزمان نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان حمایت خود را از رهبر جریان المرده اعلام کرد و گفت: «ما و متحدانمان به سلیمان فرنجیه، رهبر جریان المرده برای برعهده گرفتن سمت ریاست جمهوری رأی خواهیم داد. ما قبل از انتخاب فرنجیه به عنوان نامزد رأی سفید دادیم.»

مصایب کووید ۱۹ و جنگ اوکراین، قاره سبز را دچار بحران مالی کرده است

اروپا دست به گریبان با کاهش بودجه

اروپا

زهره صفاری
خبرنگار

اوضاع مالی اتحادیه اروپا رو به وخامت رفته و خطر ورشکستگی این بلوک را به تهدیدی جدی برای اعضای آن بدل کرده است؛ به طوری که کارشناسان معتقدند این نهاد در حال حاضر ظرفیت تخصیص بودجه در پروژه‌های ضروری خود را نیز ندارد و تنها با قطع یا کاهش برخی از هزینه‌ها قادر به رهایی از گرداب ورشکستگی است.

هشدار درباره این بحران در حالی زنگ خطر را برای سران کشورهای قاره سبز به صدا درآورده که با تداوم بحران اوکراین و تحریک غرب برای فاصله گرفتن کی‌یف از میز مذاکرات، بسته‌های حمایتی مالی و تسلیحاتی بلوک اروپایی، باری مضاعف را بر دوش کشورهای عضو این اتحادیه قرار داده است. به گزارش سایت ریانووستی به نقل از نشریه آلمانی هاندلسبلات، توالی شیوع ویروس کرونا و رکود اقتصادی و پس از آن آغاز جنگ در شرق اروپا، مهاجرت و بحران انرژی نه تنها کشورهای این قاره بلکه بیشتر نقاط جهان را با کسری بودجه روبه‌رو و بسیاری از کشورها را با بدهی‌های سنگین دست به گریبان کرده است.

اروپا که از این غائله در امان نمانده است علاوه بر اینها به دلیل افزایش نرخ بهره‌های بانکی فشار بیشتری را برای تأمین بودجه چندساله خود احساس می‌کند که چشم‌انداز آینده این اتحادیه را کمی تاریک خواهد کرد. در این شرایط نشریه هاندلسبلات پس از بازنگری بودجه ۲۰۲۴ این اتحادیه و تبیین چهارچوب اقتصادی چند ساله این بلوک از ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۷ نسبت به این بحران هشدار جدی خود را اعلام کرد.

زمینگیری اقتصادهای بزرگ

آمارها نشان می‌دهد، اقتصادهای بزرگ اروپایی نیز از این شرایط در امان نمانده‌اند؛ شرایطی که در صورت تداوم، کاهش رشد اقتصاد جهانی و تأثیر چشمگیر آن بر بازار جهان را در پی خواهد داشت.

شاید برخی کارشناسان تا چند هفته قبل بر این باور بودند که تعیین تکلیف سقف بدهی‌های امریکا کمی از تلاطم بازار جهانی و اروپایی کم کند، اما با وجود حل این مشکل، بحران اقتصادی سایه سنگینی بر سر اروپا انداخته است. آلمان یکی از قدرت‌های اروپایی است که تحت تأثیر شرایط فاجعه‌بار حاکم بر اقتصاد اروپا، برای دومین فصل متوالی گرفتار رکود فنی شده است. در چند ماه گذشته، تورم بالا و بهای انرژی و بحران تأمین مواد اولیه همزمان بخش صادرات و بازار مصرف در این کشور را با چالشی روبه‌رو کرده که سبب نوسان در بخش‌های مختلف اقتصادی آن شده است. در واقع ابعاد مختلف شیوع کرونا و جنگ اروپا مهم‌ترین عواملی است که ژرمن‌ها را به این سطح از تنزل کشانده است. اما اوضاع برای دیگر کشورهای اروپایی بهتر نیست و به نوشته سایت ان دی او، بانک مرکزی ایتالیا نیز به آن معترف شده و اوضاع اقتصادی سرزمین چکمه و اروپا را بیش از هر چیز تحت تأثیر بحران اوکراین، در آستانه وارد آوردن ضربه‌ای اساسی به اعتماد مصرف‌کنندگان تعریف کرده است.

> به باور کارشناسان، تداوم این شرایط نه تنها اندوخته‌ای برای بحران‌های آینده اتحادیه فراهم نمی‌آورد بلکه می‌تواند آن را به ورطه نابودی بکشاند

اوکراین بحران‌ساز

در گزارش دستاوردهای اقتصادی سال ۲۰۲۲ اروپا، ایگناسیو ویسکو، رئیس بانک مرکزی ایتالیا تأثیرات مخرب کشدار شدن جنگ اوکراین را مورد تأکید قرار داد و گفت: «بحران شرق اروپا تأثیر مستقیمی بر بهای انرژی گذاشت که در نتیجه آن بانک مرکزی اروپا مجبور به افزایش نرخ بهره‌های بانکی شد. اما نخستین پیامد خطرناک این تصمیم، کاهش رشد اقتصادی، تورم و همچنین تنزل در توافقات تجاری بود که به صورت مستقیم و غیرمستقیم اتحادیه اروپا را تحت تأثیر قرار داد و با افزایش اعتراضات، ثبات سیاسی کشورهای قاره سبز را نیز به مخاطره انداخت.» علاوه بر اینها فشارهای امریکا به اروپا برای افزایش کمک‌ها به اوکراین از یکسو بار مضاعفی بر دوش کشورها گذاشت و از سوی دیگر تداوم آن اوکراین را نیز به مذاکره و مصالحه برای پایان جنگ بی‌تمایل کرد.

در این شرایط کشورهای کوچک شرق اروپا نسبت به اعضای بزرگ‌تر اتحادیه اروپا سهم و فشار بیشتری را متحمل شده‌اند؛ فشارهایی که صدای برخی از کشورها مانند مجارستان را درآورد و در برهه‌ای آن را مجبور به قطع کمک‌های تسلیحاتی پرهزینه به اوکراین کرد. با این حال همچنان برخی سران اروپا مانند جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا برای رهایی از رسوایی این بی‌تدبیری حاضر به عقب‌نشینی نیستند و به رغم تهدید رکودی که بیخ گوش اتحادیه اروپا رسیده، خواهان افزایش بودجه کمک به اوکراین حتی با پذیرفتن فشار اقتصادی مضاعف بر کشورهای این بلوک شده‌اند. بورل در سخنرانی اخیرش در توجیه این پیشنهاد گفته بود: «آنچه در صندوق اتحادیه اروپا ذخیره و در حال حاضر برای اوکراین صرف می‌شود بدون شک برای هر کشور دیگری از اعضای این اتحادیه در موقعیت مشابه صرف خواهد شد. این رقم اما در حال حاضر کفاف هزینه‌های کمک‌های نظامی به اوکراین را نمی‌دهد و افزایش سقف آن ضروری است.» اما به باور کارشناسان، تداوم این شرایط نه تنها اندوخته‌ای برای بحران‌های آینده اتحادیه فراهم نمی‌آورد که می‌تواند آن را به ورطه نابودی بکشاند.

لزوم اصلاح سیاست‌ها

پیش بینی می‌شود، ظرف چهار سال آینده بودجه اتحادیه اروپا در بخش‌های تحقیقاتی، اختراعات، کشاورزی و بهداشت و انرژی سبز به طرز فاجعه‌باری کاهش یابد. بدون شک کارشناسان اقتصادی تنها راهکار خروج از بحران اقتصادی اتحادیه اروپا را کاهش ۱۵ میلیارد دلاری هزینه‌های این نهاد در هر سال می‌دانند مگر آنکه منبع درآمدی جدید برای خروج از این شرایط فراهم شود. در حال حاضر افزایش نرخ بانکی، بازپرداخت اقساط را دشوارتر کرده و بدهی‌های پرداخت نشده سبب تنزل شدید نقدینگی این اتحادیه شده است و به عبارت دیگر بودجه اتحادیه اروپا برای پروژه مشترک و توافق شده به اتمام رسیده است. اقتصاددانان معتقدند، اگر اتحادیه نتواند مدیریتی بر هزینه‌های فعلی داشته و همچنین نتواند منبع جدید درآمدی نیز برای خود دست و پا کند بدون شک این بحران اقتصادی و ورشکستگی نه تنها نسل فعلی اروپا بلکه نسل‌های بعدی را نیز با کوه بدهی‌ها به چالشی ویرانگر خواهد کشاند. تحلیلگران نشریه آلمانی هاندلسبلات معتقدند، در حال حاضر فهرست هزینه‌های اتحادیه اروپا که اوکراین سهم قابل توجهی در آن دارد، نشان می‌دهد این نهاد با این شرایط هرگز قابلیت بدل شدن به یک قدرت ژئوپلیتیکی را نخواهد داشت مگر آنکه اصلاحاتی صورت بگیرد.

«مکرون» و سیاستگذاری‌های چند سویه‌اش او را ناکارآمد کرده است

مردی که تبدیل به «دوگل» نمی‌شود

تحلیل روز

هیأت تحریریه «پروجکت سیندیکیت»
مترجم: وصال روحانی

جنگ ۱۵ ماهه روسیه با اوکراین نه تنها جبهه غرب را بیش از پیش مقابل روس‌ها قرار داد بلکه به جهت‌گیری علیه چین نیز که یک نیروی ضدغربی تلقی می‌شود، پرداخت ولی امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه با سفر اخیرش به پکن و بیان این نکته که اروپا نباید در هر زمینه‌ای از امریکا تأسی کند، چین را تا حدی از حوزه انتقادات دولت‌های اروپایی خارج ساخت. مکرون مثل اکثر سیاستمداران ارشد فرانسه یک «دوگلی» است. شارل دوگل بیش از آنکه یک فرانسوی ضد امریکا باشد، یک ملی‌گرای صرف از تبار «خوان پرون» در آرژانتین بود؛ مردی که می‌گفت کشورش آنقدر صبغه و فرهنگ دارد که بی‌نیاز از امریکا باشد.

ژنرال شارل دوگل که پس از مصایب جنگ جهانی دوم در فرانسه به قدرت رسید، برای احیای کشورش که در جریان همین جنگ کمر خم کرده بود، نظامی کم‌رسوخ به نام «جمهوری پنجم» را در فرانسه دایر کرد و بر این تأکید داشت که اگرچه این کشور در جبهه غرب می‌ماند اما حاضر نیست به چشم یک زیرمجموعه امریکا به آن نگاه شود. مکرون هم در حال حاضر می‌کوشد عملکردی دوگل‌وار داشته باشد و در کشوری که حتی دست چپی‌ترین سیاستمداران آن مانند مارین لوپن و ژان لوک ملانشون هم «دوگلی عمل کردن» را در دستور کار خویش دارند، این امر تعجبی را برنمی‌انگیزد. آنچه کار مکرون را در این زمینه خراب می‌کند، تقلید صرف و فاقد برهان و بدون پایه‌های قوی از سیاست‌های دوگلی و اصرار در اجرای یکطرفه آن بدون در نظر گرفتن سود ملت است. بالا بردن سن بازنشستگی در فرانسه (از ۶۲ به ۶۴ سال) مضرترین محصول این جهت‌گیری‌های یکسونگرانه از سوی مکرون بوده و همین اقدام جامعه فرانسه را در ۶-۵ ماه اخیر بشدت آشفته و خیابان‌های هر شهر بزرگی را محل تظاهرات خشونت‌ورزانه معترضان به این امر کرده است.

به سوی یک خودباوری صوری

سیاستگذاری‌های دوگلی توسط مکرون و اجرای آن به شکلی ناپخته در برخی روش‌گزینی‌های بین‌المللی دیگر او هم جلوه‌گری داشته است. یکی از بارزترین نمونه‌های آن در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ در امریکا بود که مکرون به قصد نشان دادن توانایی نظامی و استقلال رفتاری فرانسه به ناتو تاخت و این پیمان نظامی حاکم بر سطح وسیعی از اروپا را مبتلا به «مرگ مغزی» توصیف کرد و از این طریق با ترامپ که دائماً ناتو را تحقیر می‌کرد، همسو شد. در همان زمان نیز کمتر فرد اروپایی متقاعد شد که فرانسه یا هر کشور دیگری در این قاره توان ایستادگی نظامی کافی را دارد و می‌تواند بدون کمک سایرین در هر جبهه‌ای به موفقیت برسد. تهاجم ارتش روسیه به اوکراین و تبعات تلخ آن برای دولت کی‌یف این باور را راسخ‌تر کرده است و با وجود این، مکرون همچنان در اینجا و آنجا و به هر بهانه‌ای درخصوص توان عمومی اروپایی‌ها داد سخن می‌دهد و اذهان مردم را به سوی یک خودباوری صوری سوق می‌دهد.

> آنچه کار مکرون را خراب می‌کند، تقلید صرف و فاقد برهان و بدون پایه‌های قوی از سیاست‌های دوگلی و اصرار در اجرای یکطرفه آن بدون در نظر گرفتن سود ملت است

شعارهایی غیرواقعی

انتقادات مکرون از عملکردهای افراطی ترامپ و سیاست‌های بیش از حد منفعلانه جو بایدن البته دور از حقیقت نبوده و بر غرور فرانسوی‌ها افزوده است اما وقتی دولت مکرون برای برطرف کردن بسیاری از نیازهایش همچنان مجبور به خرید گسترده اجناس امریکایی و تحمل تعرفه‌های سنگین آن است، شعارهای ضد امریکایی او بیش از پیش به ظاهرسازی تبدیل می‌شود. اظهارات رئیس‌جمهور فرانسه درخصوص تایوان نیز بیش از آنکه برای مردم این کشور جذاب و مهم باشد، به سبب همسو نبودن با نوع نگرش جو بایدن نسبت به این مسأله کاخ سفید را در زمانی نسبت به سران فرانسه دلسرد و بی‌تفاوت می‌سازد که دولت پاریس به سبب اغتشاش‌های دیرپا در سطح این کشور به کمک هر یک از دولت‌های بزرگ غربی برای رهایی از مخمصه محتاج است.

هم «این» و هم «آن»

مکرون در یکی از معدود سیاستگذاری‌های غیر دوگلی خود تصریح کرده که تنها راه مستقل شدن اروپایی‌ها، پیروی از سیاست‌های «تجارت آزاد» و معامله با هر کشور دارای محصولات برتر است زیرا این رویکرد به خودی خود به پیوند اقتصادی و همسویی سیاسی روسیه و چین هم ضربه وارد می‌کند. با این حال استمرار معامله‌های متفاوت سردمداران فرانسه با بانیان اقتصاد شکوفای چین، فرانسه را از رسیدن به شباهت کامل با امریکا در زمینه برخورد با چین محروم می‌کند و سیمای یک معامله‌گر دوسویه را به مکرون می‌دهد که هم مبادلات زیادی با چینی‌ها دارد و هم مدعی است که از پیشتاز شدن اقتصاد چین دل خوشی ندارد. دوگل در دوره زمامداری طولانی و کم‌خدشه‌اش از این گونه دوگانه‌پردازی‌ها نداشت و همین دست تضادهای گفتاری و رفتاری است که مکرون را از تلقی شدن به عنوان یک دوگلی کامل و موفق به کلی دور می‌سازد.

منبع: **Project Syndicate**